

**Sardar Patel University****M. A. Examination III<sup>rd</sup> Semester (CBCS) Sanskrit****Wednesday Date: 19/10/2016 Time: 02.00 p.m. to 05.00 p.m.****PA03C SAN06: Anubhashya of Vallabhacharya Adhyay-I (Niyat Sutras)  
& Shribhashya of Ramanujacharya (Para- 01 to 44)****Total Marks: 70****(૧૦)**

પ્ર-૧ બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો (બધા ફરજિયાત)

૧. વલ્લભાચાર્યનું ગોત્ર હતું.  
 (A) ભારદ્વાજ (B) કાશ્યપ  
 (C) વૈખાનસ (D) ઉદુમ્બર
૨. વલ્લભાચાર્યનો કયો સિદ્ધાંત જાણીતો છે ?  
 (A) કેવલાદૈત (B) દ્વૈતાદૈત  
 (C) શુદ્ધાદૈત (D) ભેદાભેદ
૩. શ્રીવલ્લભાચાર્યે બ્રહ્મસૂત્ર પર કયા સૂત્ર સુધી ભાષ્ય રચ્યું છે ?  
 (A) ૩/૨/૩૭ (B) ૩/૨/૩૩  
 (C) ૩/૩/૧૮ (D) ૩/૩/૨૭
૪. અણુભાષ્ય પર વિવરણ ટીકા કોણે રચી છે ?  
 (A) ગોપેશ્વરજીએ (B) મુરલીધરજીએ  
 (C) મથુરાનાથજીએ (D) શ્રીગિરિધરજીએ
૫. વલ્લભના મતે આત્મા છે.  
 (A) જ્ઞાતા (B) જ્ઞાન  
 (C) જ્ઞાતા અને જ્ઞાન (D) ભોક્તા અને દૃષ્ટા
૬. નીચેનામાંથી આલવાર નથી.  
 (A) મધુરકવિ (B) પરાકાલ  
 (C) ભટ્ટનાથ (D) રમણયોગી
૭. યોગરહસ્ય નામનો ગ્રંથ કોણે રચ્યો છે ?  
 (A) શ્રીનાથમુનિએ (B) શ્રીયામુનાચાર્યે  
 (C) યાદવપ્રકાશે (D) શ્રીરામાનુજાચાર્યે
૮. અન્તવદેવાસ્ય તદ્ભવતિ। આ વાક્ય કયા ઉપનિષદનું છે ?  
 (A) શ્વેતાશ્વતર (B) બૃહદારણ્યક  
 (C) છાંદોગ્ય (D) ઐતરેય
૯. એતદ્વિરોધ્યનાદિભેદવાસનાનિરસનાયાસ્યાર્થસ્યાનવરતભાવના \_\_\_\_\_।  
 (A) શ્રવણમ્। (B) કીર્તનમ્।  
 (C) નિદિધ્યાસનમ્। (D) મનનમ્।
૧૦. તમેવ વિદિત્વાતિમૃત્યુમેતિ। આ વાક્ય કયા ઉપનિષદનું છે ?  
 (A) ઐતરેય (B) શ્વેતાશ્વતર  
 (C) કૌષીતકિ (D) મુણ્ડકોપનિષદ

(P.T.O.)

પ્ર- ૨ પ્રમાણમીમાંસા વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર- ૨ અણુભાષ્યના ટીકાકારો વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો.

(૧૫)

પ્ર- ૩ (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક ગદ્યખંડ સાનુવાદ સમજાવો

(૦૬)

૧. સ્યાદેતત્। બ્રહ્મવિચાર એવારમ્ભણીયો ન ધર્મવિચારઃ, સર્વવેદવ્યાકર્ત્રા વેદવ્યાસેનાકૃતત્વાતુચ્છફલ-  
ત્વાચ્ચ। કલ્પોક્તપ્રકારેણ નિઃસન્દિગ્ધં કરણસમ્ભવાચ્ચ। આચારપરમ્પરયાપિ કરણસમ્ભવાચ્ચ।  
એતર્હાંતિ સન્દેહે સૂત્રભાષ્યયાજ્ઞિકાનામેવાનુવૃત્તિઃ ક્રિયતે ન મીમાંસકસ્ય। તસ્માત્સાઙ્ગવેદાધ્યેતુર્નિઃ-  
સન્દેહકરણસમ્ભવાત્ત પૂર્વયાપિ કૃત્યમ્। કિન્ન, પરમકૃપાલુર્વેદઃ સંસારિણઃ સંસારાન્મોચયિતું કર્માણિ  
ચિત્તશુદ્ધ્યર્થં બોધિતવાનિતિ કૂપેઽન્ધપાતનવદપ્રમાણિકત્વભિયાઽવસીયતે। વિપરીતબોધિકા તુ પૂર્વ-  
મીમાંસા, તસ્માદપિ ન કર્તવ્યેતિ।

૨. વ્યાખ્યાનેન ભગવત્પરત્વાત્ વાક્યસ્ય પ્રમાણાન્તરમાહ। 'કેચિત્ સ્વદેહે હૃદયાવકાશે પ્રાદેશમાત્ર પુરુષં  
વસન્તં ચતુર્ધુજં કઞ્જરથાઙ્ગશઙ્ગદાધરં ધારણયા સ્મરન્તી'તિ। સ્મર્યમાણં રૂપમનુમાનં સ્યાત્  
પ્રાદેશમાત્રવૈશ્વાનરસ્ય બ્રહ્મત્વે, સ્મરણં હિ મનનં શ્રુતસ્ય ભવતિ। શ્રુતિવાક્યેભ્ય એવ હિ શ્રવણમ્। યદિ  
પ્રાદેશમાત્રવૈશ્વાનરપ્રતિપાદકજાતીયાનાં ન બ્રહ્મવાક્યત્વં સ્યાત્ તદા સ્મરણં નોપપદ્યેત। અતઃ ઇતિ હેતોઃ  
પ્રાદેશમાત્રવૈશ્વાનરો ભગવાનેવેતિ સિદ્ધમ્।

પ્ર- ૩ (બ) ત્રિસૂત્રી ભાષ્યનો સાર આપો.

(૦૮)

અથવા

પ્ર- ૩ (બ) આનન્દમયાધિકરણનો સાર આપો.

(૦૮)

પ્ર- ૪ શ્રીરામાનુજાચાર્યનું જીવન, સમય અને કવન વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર- ૪ "વિશિષ્ટં વિશિષ્ટાદ્વૈતમ્" સમજાવો

(૧૫)

પ્ર- ૫ (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક ગદ્યખંડ સાનુવાદ સમજાવો

(૦૬)

૧. નૈતદ્યુક્તમ્, સકલવિશેષપ્રત્યનીકચિન્માત્રબ્રહ્મવિજ્ઞાનાદેવાવિદ્યાનિવૃત્તેઃ, અવિદ્યાનિવૃત્તિરેવ હિ મોક્ષઃ,  
વર્ણાશ્રમવિશેષસાધ્યસાધનેતિકર્તવ્યતાદ્યનન્તવિકલ્પાસ્પદં કર્મ સકલભેદદર્શનનિવૃત્તિરૂપાજ્ઞાનનિવૃત્તેઃ  
કથમિવ સાધનં ભવેત્। શ્રુતયશ્ચ કર્મણામનિત્યફલત્વેન મોક્ષવિરોધિત્વં જ્ઞાનસ્યૈવ મોક્ષસાધનત્વં  
દર્શયન્તિ- અન્તવદેવાસ્ય તદ્ભવતિ। તદ્યથેહ કર્મચિતો લોકઃ ક્ષીયત એવમેવામુત્ર પુણ્યચિતો લોકઃ  
ક્ષીયતે। (છાં. ૮/૧/૬) બ્રહ્મવિદાપ્નોતિ પરમ્। (તૈ. ૧/૧/૧)

૨. તત્ર સત્યપદં વિકારાસ્પદત્વેનાસત્યાદ્વસ્તુનો વ્યાવૃત્તબ્રહ્મપરમ્। જ્ઞાનપદં ચાન્યાધીનપ્રકાશાજ્ઞાન-  
રૂપાદ્વસ્તુનો વ્યાવૃત્તપરમ્। અનન્તપદં ચ દેશતઃ કાલતો વસ્તુશ્ચ પરિચ્છિન્નાવ્યાવૃત્તપરમ્। ન ચ  
વ્યાવૃત્તિર્ભાવરૂપોઽભાવરૂપો વા ધર્મઃ, અપિ તુ સકલેતરવિરોધિ બ્રહ્મૈવ-યથા શૌક્લ્યાદેઃ  
કાષ્ઠ્યાદિવૃત્તિસ્તત્તત્પદાર્થસ્વરૂપમેવ ન ધર્માન્તરમ્, એવમેકસ્યૈવ વસ્તુનઃ સકલેતરવિરોધ્યાકાર-  
તામવગમયદર્થવત્તરમ્, એકાર્થમ્, અપર્યાયં ચ પદત્રયમિતિ।

પ્ર- ૫ (બ) લઘુસિદ્ધાન્તપક્ષની દલીલો ચર્ચો.

(૦૮)

અથવા

પ્ર- ૫ (બ) બાધ્યબાધકભાવ વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો.

(૦૮)